

Ziņojums par Latvijas Republikas 2011.gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem

2011.gadā valsts budžeta izpildi un fiskālo mērķu sekmīgu sasniegšanu nodrošināja Latvijas ekonomikas stabila izaugsme un konsekventa fiskālā politika, īstenojot budžeta konsolidāciju vienlaicīgi ar strukturālajām reformām. Fiskālās situācijas uzlabošanos sekmēja gan ekonomiskās aktivitātes pieaugums un nodokļu administrēšanas uzlabošanas pasākumi, gan budžeta izdevumu izlietošanas disciplīnas nostiprināšana.

2011.gadā iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) pieaugums 5,5% apmērā būtiski pārsniedza prognozēto līmeni 3,3% apmērā. Latvijas ekonomikas attīstību noteica eksporta pieaugums, ko nodrošināja Latvijas uzņēmumi, atjaunojot savu starptautisko konkurētspēju, kā arī iekšzemes pieprasījuma pieauguma atjaunošanās. Svarīgs nosacījums stabilas ekonomikas izaugsmes atjaunošanai bija 2011.gadā turpinātie finanšu sektora stabilitātes nodrošināšanas pasākumi.

Ekonomikas izaugsmes atjaunošanās, valsts finanšu sistēmas stabilizēšanās un stingras fiskālās politikas īstenošana sekmēja valsts kredītreitinga uzlabošanos un investoru uzticības ekonomikai un valsts maksātspējai atgūšanu. Latvija 2011.gadā pārliecinoši veiksmīgi atgriezās starptautiskajos finanšu tirgos, emitējot 10 gadu obligācijas 500 milj. ASV dolāru apmērā, un gada beigās sekmīgi noslēdza Starptautiskā aizņēmuma programmu, īstenojot Latvijas ekonomikas stabilizācijas un izaugsmes atjaunošanas programmu un pārliecinoši izpildot programmas mērķus.

Lai nodrošinātu valsts finanšu ilgtspēju, pievienojanos eiro zonai 2014.gadā un sasniegtu jau 2012.gada budžeta deficīta mērķi zem 2,5% no IKP, par galveno mērķi fiskālās politikas jomā ir izvirzīta valsts konsolidētā kopbudžeta deficīta mazināšana, nodrošinot stingru fiskālo disciplīnu, veicot nepieciešamo budžeta konsolidāciju un īstenojot strukturālās reformas, tai skaitā sociālās apdrošināšanas, izglītības un veselības aprūpes jomās.

2011.gadā Latvijas Republikas valsts budžets sekmīgi izpildīts atbilstoši likumā “Par valsts budžetu 2011.gadam” un tā grozījumos noteiktajām galvenajām prioritātēm: veikt pamatotu, samērīgu nozaru izdevumu samazinājumu, nodrošināt finansējumu nozaru prioritārajiem pasākumiem, aktīvi īstenot 2007. - 2013.gada programmēšanas perioda Eiropas Savienības (turpmāk – ES) fondu finansētos projektus, nepārsniedzot budžeta deficīta maksimāli pieļaujamo līmeni.

Kopumā 2011.gada valsts konsolidētā kopbudžeta (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus) finansiālais deficīts bija 454,8 milj. latu jeb 3,2% no IKP, samazinoties gandrīz divas reizes salīdzinājumā ar 2010.gada valsts konsolidētā kopbudžeta deficītu 798,0 milj. FMInf_290612_Zinojums; Latvijas Republikas 2011.gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par 5 pašvaldību budžetiem; 1.sējums

latu jeb 6,3% no IKP apmērā. Konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 2011.gadā bija 5 085,5 milj. latu, kas salīdzinājumā ar 2010.gadu palielinājās par 481,6 milj. latu jeb 10,5%, un to izraisīja galvenokārt nodokļu ieņēmumu pieaugums, kā arī ieņēmumu no ārvalstu finanšu palīdzības pieaugums. 2011.gadā konsolidētā kopbudžeta izdevumi bija 5 540,2 milj. latu un salīdzinājumā ar 2010.gadu palielinājās par 138,4 milj. latu jeb 2,6 %, būtiski pieaugot kapitālajiem izdevumiem gan valsts, gan pašvaldību budžetos saistībā ar ES fondu aktīvu īstenošanu, vienlaicīgi samazinoties izdevumiem sociālajiem pabalstiem un subsīdijām un dotācijām, izņemot lauksaimniecībai.

2011.gadā fiskālā situācija būtiski uzlabojās, un valsts konsolidētais budžets (ieskaitot ziedojumus un dāvinājumus, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu budžeta izpildi) bija ar finansiālo deficītu 408,6 milj. latu jeb 2,9% no IKP, kas ir divas reizes mazāks nekā 2010.gada valsts budžeta finansiālais deficīts 872,0 milj. latu jeb 6,9% no IKP. Būtiskais deficīta samazinājums saistīts budžeta izdevumu mērenu pieaugumu, pateicoties konsekventas fiskālās politikas realizācijai, vienlaicīgi ar valsts pamatbudžeta ieņēmumu straujo pieaugumu par 11,2% salīdzinājumā ar 2010.gadu, ko galvenokārt ietekmēja ieņēmumu no pievienotās vērtības nodokļa un uzņēmuma ienākuma nodokļa pieaugums. Savukārt, lai gan 2011.gadā valsts pamatbudžeta izdevumi bija tikai par 2,2% lielāki kā 2010.gadā, ES fondu aktīvas īstenošanas rezultātā kapitālo izdevumu apjoms pieauga par 49,9% jeb 109,6 milj. latu.

2011.gadā sekmīgi sasniegti AS “Parex banka” restrukturizācijas plāna mērķi, kuri nosaka valsts sniegtā atbalsta atgūšanas termiņus un apmēru. 2011.gada beigās valsts ieguldījums AS “Parex banka” kapitālā bija 206,4 milj. latu apmērā, savukārt visi valsts atbalsta termiņnoguldījumi 427,8 milj. latu ekvivalentā tika konvertēti par dematerializētām slēgtās emisijas AS “Parex banka” obligācijām. 2011.gadā AS “Parex banka” atmaksāja sindicēto kredītu 163,4 milj. latu apmērā, par kuru bija sniegts valsts galvojums. Atbilstoši AS “Parex banka” restrukturizācijas plānā minētajiem pieņēmumiem un ievērojot piesardzības principu grāmatvedības uzskaitē, valsts budžeta finanšu bilancē 2011.gada 31.decembrī izveidotie uzkrājumi 255,0 miljonu latu apmērā ir būtiski samazinājušies salīdzinājumā ar izveidotajiem uzkrājumiem 333,0 miljonu latu apmērā 2010.gada 31.decembrī.

AS “Citadele banka” 2011.gadā kopā ir atmaksājusi valsts atbalsta termiņnoguldījumus 98,3 milj. latu ekvivalentā, bet atlikušais termiņnoguldījums 32,8 milj. latu ekvivalentā ir atmaksāts 2012.gada pirmajā ceturksnī.

AS “Latvijas Krājbanka” darbības apturēšanas ietekmes novēršanai Finanšu un kapitāla tirgus komisijai 2011.gadā izsniegts valsts aizdevums 185,6 milj. latu apmērā

garantētās atlīdzības izmaksu nodrošināšanai no Noguldījumu garantiju fonda AS “Latvijas Krājbanka” klientiem. Tādējādi valsts ir nodrošinājusi Noguldījumu garantiju fondam iespēju gandrīz pilnā apmērā segt AS “Latvijas Krājbanka” klientu prasības, stiprinot klientu uzticību finanšu sektoram un noguldījumu garantiju sistēmai.

Latvijas Republikas 2011.gada pārskats par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem (turpmāk – Pārskats) sagatavots atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 31.panta prasībām un struktūrai, kas noteikta Ministru kabineta 2012.gada 29.maija noteikumos Nr.375 “Noteikumi par saimnieciskā gada pārskata sagatavošanas kārtību” par periodu no 2011.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 31.decembrim, apkopojot ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību pārskatu un valsts budžeta finanšu uzskaites informāciju.

Pārskatā ietvertie valsts un pašvaldību budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu finanšu pārskati sagatavoti atbilstoši likumam “Par grāmatvedību”, likumam “Par pašvaldībām”, likumam “Par pašvaldību budžetiem”, likumam “Par valsts budžetu 2011.gadam” ar grozījumiem un citiem normatīvajiem aktiem budžeta un grāmatvedības jomā.

Pārskatu veido trīs sējumi, kopā 728 lpp. Pārskata pielikumi Nr.1-23 ir šī Pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Pārskata 1.sējumā iekļauts pārskats un skaidrojumi par valsts konsolidētā kopbudžeta izpildi 2011.gadā, valsts konsolidētā grāmatvedības bilance 2011.gada 31.decembrī un pārskats par valsts konsolidēto pārādu ar skaidrojumiem. Pārskata 2.sējumā iekļauti ministriju un centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības bilanču kopsavilkumi un valsts budžeta finanšu bilance ar pielikumiem. Pārskata 3.sējumā iekļauti valsts un pašvaldību 2011.gada budžeta izpildes pārskatu kopsavilkumi.

Pārskats ir sagatavots un parakstīts trijos eksemplāros – pa vienam Valsts kontrolei, Ministru kabinetam un Finanšu ministrijai.

Finanšu ministra vietā -
labklājības ministre

I.Viņķele

Valsts kases pārvaldnieks

K.Āboliņš

29.06.2012.

923

Ligita Agleniece

67094210, Ligita.Aglencie@kase.gov.lv